

SEMANARIO YUGOESLAVO
APARECE LOS SABADOS
Dirección:
Dr. V. KJUDER
Lambaré 964, D. 6. Bs. Aires

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

“EL NUEVO PERIODICO”
SEMANARIO YUGOESLAVO
Leto III. BUENOS AIRES, 4. JULIA 1936. Štev. 136

NAROČNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.— Za posamezne dežele 2.50 USA-Dolarjev.
POSAMEZNE IZVOD: .10 ctvs LIST IZHAJA OB SOBOTAH

Družina temelj države

Zgradba, ki ne sloni na trdih temeljih, ne more kljubovati času, mar ne se mora prej ali slej zrušiti ali razpokati; drevo, ki ni v svojih koreninah zdravo, ne more roditi zdravih sadov in tudi dolgo živeti ne more; bolne celice ne morejo tvoriti krepkega organizma.

Tako tudi družba in država ne more biti krepka in zdrava, če niso njene temeljni trdnjaki in če niso njene korenine zdrave; korenine in temeljni družbe pa so posamezne družine, katerih je sestavljeno narodno ali državno občestvo.

Po več letih eksperimentiranja, ki katero od njih je bilo boljše, se je pokazalo, da je v nekaterih krajih, skušali objaviti celo načela takozvane svobodne ljubezni ter urediti torej odnos med spoloma zgolj na nagonski podlagi, brez slehernih trdnjih vezi, so tudi v Rusiji prišli do spoznanja, da brez zdrave družine ni zdravega, življenja in naprednega sposobnega naroda biti ne more.

Na tem spoznanju, ki se je porodilo iz izkustev razburkane revolucionarne dobe, slone novi ukrepi sovjetskih oblastev na področju družinske prava, o katerih prihajajo sedaj vesti iz Moskve in ki pomenijo po vsej priliki le uvod v še temeljitejšo spremembo dosedanjih zakonov.

Po načelih strogega, a zgolj na družinski temelječega komunizma, je družina zarodek kapitalizma, zakon odseva obsojene lastniške pravice, ker omejuje osebno svobodo žene, katero podreja zakonskemu drugu tako, da smatra mož ženo za svojo lastnino.

Zato so zakonske vezi v Rusiji tako zrahljali, da so zakonu odvzeli vsako stalnost; čim sta dva začela

živeti skupaj, je to že bil pred postavljen zakon, ki je pa takoj prenehal, čim se je enemu izmed zakoncev zahtevalo po svobodi, ali pa po spremembi; zadostovala je enostranska prijava pri oblasti, pa je bila zakonska zveza pretregana.

Še tem se je vnesla v družino življenja nestalnost, ki postane za družbo usodna in kvarna, čim se iz zakona razvije družina — čim se pojavijo otroci. Za narodov razvoj je takšna nestalnost pogubna tudi zato, ker navaja zakonca — začasna zakonca — k oviranju rojstev; otrok

Stalin, vodja sovjetske Rusije, pod njegovim vplivom se je izdelal načrt za novo ustavo in se tudi v družinskem pravu uvajajo nova načela

Abesinsko vprašanje pred Zvezo narodov

Haile Selassie je prišel tirjat pravico — Italijanski novinarji vrženi iz dvorane — Južnoameriške države proti nasilnemu osvajanju — Zavijanja evropskih diplomatov

Zastopniki 52 držav so se sestali na obnem zboru Zveze narodov v Ženevi, ki je bil sklican na zahtevo Argentinije ter je začel zasediti v turek. Ker se je dr. Beneš odpovedal predsedništvu, je bil za njegovega naslednika izvoljen belgijski zastopnik Van Zeeland.

Brž po otvoritvi občnega zboru je bila prečitana spomenica rimske vlade, ki izjavlja, da je "pripravljena sodelovati pri reševanju perečih vprašanj, od katerih je odvisna bodočnost Evrope", da je bila vedno najbolje razpoložena napram Zvezi narodov ter da je imela vsikdar najboljšo voljo tudi napram... Abesiniji, vendar pa da je negusova vlada zavračala vsak sporazum.

Takoj nato je dobil besedo argentinski zastopnik J. M. Cantilo. Obrazložil je, da je njegova vlada zahtevala sklicanje občnega zboru iz sledečih razlogov: Položaj, ki je nastal radi italijansko - abesinskega spora, je tak, da je pri njegovem reševanju potrebna navzočnost vseh članic Zveze; vsaka naj pove svoje mnenje in vsaka naj prevzame tudi svojo odgovornost; vprašanje je temeljne važnosti tudi zato, ker utegne od njega biti odvisen nadaljnji obstoj Zveze sploh. Argentinija želi, in se v tem pogledu strinja z njo vse južnoameriške države, naj Zveza uveljavi načelo, da se nikomur ne prizna pravica do nasilno osvojenih dežel; če bi se pa to načelo ne moglo uveljaviti v okviru ženevske organizacije, bo buenosaireska vlada za čela razmišljati o tem, ali naj Argentinija še nadalje ostane članica Zveze, ali ne.

nem zakonu, je samo ovira, ki svobodo omejuje.

Iz takšnih zvez med možem in ženo narod seveda ni mogel črpati zadostnih sil za svoje obnavljanje in razvijanje. Zato so sovjetski voditelji začeli najprej misliti na umetno pospeševanje rojstev z davkom na samec in na družine brez otrok, odločili pa so se še za krepkejša sredstva v svrhu ojačenja zakonskih vezi.

Za razporoko je doslej zadostovala volja samega moža, ali žene same, in pa trije rublji. Sedaj pa so razporoko na zahtevo enega samega zakon, prepovedane in tudi razporoko ne pristojbine se zvišajo: za prvo razporoko treba plačati 50 rubljev, za drugo 150, za vsako nadaljnjo pa po 300; očetje pa so tudi po razporoki dolžni skrbeti za vzdrževanje otrok.

V tem se vidi že močna težnja po ojačenju družine, težnja, ki se je bolj zrcala v prizadevanjih za povečanje števila rojstev. Nič manj ko 3.174 milijonov rubljev bo ruska vlada letos izdala za porodnišnice, otroške bolnišnice in v podporah družinam s številnimi otroci. Splav, ki je bil doslej postavno dovoljen v neomejenem obsegu, je prepovedan in se kaznuje razen v slučajih, ko je življenje matere v nevarnosti, ali pa če bi otroci imeli priti na svet s podedovano nalezljivo boleznijo.

Spoznanje, da so družine celice, od katerih je odvisno narodovo življenje, je ruskim oblastem narekovala te nove predpise. Te celice morajo biti krepke, ako naj bo čvrst in zdrav tudi ruski narod, glede katerega računajo, da bo čez 35 let stel že preko tri milijonov duš!

Italijanski novinarji izzevojo incident

Ko je argentinski zastopnik končal svoj govor, je stopil na govorniški oder abesinski cesar Haile Selassie, kot načelnik etiopske delegacije.

Komaj se je obrnil proti navzoč-

Negus, Haile Selassie, ki je v Ženevi branil svojo deželo in razkrinjal spletke evropske diplomacije

čeprev je star diplomat in mora biti kot tak navajen brzdati svoje živce, ni mogel zadržati, da bi ne na moč zavpil: "Vrzite ven te divjake!" Drugi so začeli ploskati, da bi preglasili življenje izživca, in zmešnjava je postala še večja, ko je v novinarsko ložo prišla policija, da odvede Italijane iz dvorane. Fašistični novinarji so se namreč postavili po robu, pa so žezele padati pešti na levo in desno. Končno so policaji rogovileže obvladali ter jih odpeljali v zapor.

Cesar govori

Ves čas divjanja je Haile Selassie, prvi vladar, ki se je udeležil zborovanja Zveze, stal nepremično in ni trenil niti z očesom. Ko je bil red spet vzpostavljen, je začel v amharškem jeziku svoj govor z naslednjimi besedami:

"Jaz, Haile Selassie I., cesar Etiopije, prihajam semkaj tirjat pravico, ki pritiče mojemu narodu, in tirjat pomoč, katero mu je pred osmimi meseci obljubilo petdeset držav."

Poleg cesarja je stal prevajalec, ki je vsak stavek sproti spravil v francoščino; njegove besede so diplomatje poslušali potom slušalk.

Cesar je uvodima naglasil, da se je njegovemu narodu dogodila težka krivica in mu sedaj grozi še težja, ker je v nevarnosti, da ga druge države prepuste na milost in nemilost sovražniku, kateri ga sistematski uničuje z uporabljanjem barbariskih sredstev.

Povedal je, kako niso Italijani sprva imeli uspehov, ko so uporabljali pline za solženje in pa gorčične pline v sodih, in kako so se odločili za barbarski način ugonabljanja civilnega in vojaškega prebivalstva, ko je abesinska vojska začela obkoljevati Makalle ter se je italijansko poveljništvo zbalo poraza. Na letalih so Italijani instalirali posebne razprševalce gorčičnega plina, ki so obsežne pokrajine pokrili s smrtonosno meglo, v kateri je moralo poginiti vsako bitje; preko deset tisoč oseb je na ta način podleglo v strašnih mukah. Ta pekelski dež, kateremu se ni bilo mogoče ubraniti, je

Abesinski vladi se ni dovolilo, da bi uporabljala džibutsko železnico za prevažanje municije, italijanska okupacijska vojska pa sedaj svobodno razpolaga s to železniško progjo.

Sedaj se govori, da se bodo sankci je ukinitve, ker da niso obrodile uspeha. Kako naj bi obrodile uspeh, če se niso nikoli izvajale z namenom, da bi napadalcu res škodovala.

"Obnavljam svoj protest proti kršitvi pogodb, katere žrtev je postal moj narod", je dejal negus, in vprašujem 52 držav, ki so obljubile Abesiniji pomoč, kaj nameravajo sedaj storiti zanjo. Zastopniki sveta! Prišel sem v Ženevo, da izvršim najboljšo žalostno dolžnost, ki more doleteti vladarja. Kakšen odgovor naj sedaj ponese mojemu ljudstvu?"

Cesarjev govor je naredil globok vtis in občinstvo, ki je seji prisostvovalo v galerij, je burno odobraval njegova izvajanja.

Kaj pravijo druge države?

V turek in naslednje dni so govorili tudi zastopniki drugih članic Zveze. Povečini so se izrekli za odpravo sankcij obnem pa tudi za to, da se priključitev Abesinije k Italiji ne prizna. En sam zastopnik — delegat Južne Afrike — je zahteval, naj se sankcije še nadalje uvajajo in naj Zveza ne kapitulira pred Italijo, ki je prekršila svečano dane obljube.

Razprave se še nadaljujejo, več ko verjetno pa je, da bodo dovedle do naslednjega zaključka: sankcije bodo ukinjene in Italiji se formalno ne bo priznala pravica do Abesinije, vsaj toliko časa ne, dokler se "abesinska zadeva" ne pozabi. Abesinski narod pa bodo svobodno tlačili in izžemali fašistični tlačitelji. Tako se bo evropska diplomacija izmotala iz zadrege.

V Zedinjenih državah so odkrili tajno družbo "Črno legijo", ki je že možno razpredla svoje mreže, šteje baje 7 milijonov članov in je zagretila že razna grozodejstva. Na sliki vidimo uniformo "črnega viteza" in pa državljana Pooleja ki ga je dala legija umoriti.

RAZNE VESTI

Roosevelta je demokratska stranka spet izbrala za svojega predsedniškega kandidata pri volitvah, ki se bodo vršile v novembru. Roosevelt je imel v radiu govor, v katerem je povedal, da bo nadaljeval s sojo gospodarsko politiko ter da bo skrbel za spoštovanje svobode. Njegov govor je poslušalo več milijonov oseb.

Do krvavega spopada je prišla blizu Cetinja med orizniki in kmeti. Orožniki so seljakom, ki jih je bilo okrog 1000, zaprli pot, ko so hoteli v Cetinje na protivladno demonstracijo, pa so začeli pokati strelji in je osem oseb obležalo mrtvih, dočim jih je bilo 30 ranjenih.

Etavkovno gibanje v Franciji se še ni popolnoma poleglo. V Saint Nazairu so stavkujoči zasedli pet vojniških ladij, ki jih tam dokončavajo, ter razobesili rdeče zastave. Ker oblasti niso posredovale, so se delavci naslednjega dne spet preselili na kopno. V Toulonu pa so strajkarji zasedli poslopja treh bank ter se v njih utaborili.

Vodja makedonskih revolucionarcev A. Nikolav je pri Pirotu v Južni Srbiji, ustrelil iz zasede dva jugoslovanska orožnika. Drugi so ga zasedovali ter ga s strelom težko ranili. Nikolav je izvršil napad z namenom, da bi povzročil poslabšanje odnosov med Beogradom in Sofijo.

Nicaragua je sporčila v Ženevo da izstopa iz Zveze narodov; to je že zesta ameriška država, ki se je naveličala Zveze in evropske diplomacije.

V španski pokrajini Galiciji so imeli v nedeljo glasovanje, s katerim se je prebivalstvo izreklo za samoupravo.

Iz Afrike so se začeli vračati večji oddelki italijanske vojske. Vsak odpuščen prostak dobi 200 lir in bronasto spominsko svetinjo, poleg tega pa sme obdržati tudi uniformo. Kje bo delo dobil, tega pa nikomur ne povedo.

Varšavski brzovlak je skočil s tira tekom svoje vožnje proti Poznanju; deset potnikov je izgubilo življenje in ranjenih je bilo veliko.

59 milijonov frankov je daroval John M. Rockefeller, sin svetovnoznanega bogataša, za obnovitev versailleskega dvorca, reimske katedre in fontaineauskega gradu. V znak hvaležnosti mu je francoska vlada podelila veliki križ Častne legije.

Grofica de Covadonga, ki je poročila sina bivšega španskega kralja, zahteva razporoko, ker da se ne razume z možem. Mož se pa ne razume z njo in je izjavil, da bo zahteval razveljavljenje zakona. Pa so toliko pisarili, da sta se vzela iz velike ljubezni, vključno nasprotovanju dona Alfonsa.

Abesinska delegacija je predlagala, naj se aneksija Abesinije ne pripozna ter naj Zveza narodov pripo-roci svojim članicam, naj abesinski vladi posodijo 10 milijonov funtov sterlingov, da se bo mogla še nadalje boriti za neodvisnost svojega naroda. Abesinci seveda ne računajo z možnostjo, da bodo denar dobili, pač pa nameravajo s svojim predlogom zavlačevati razprave ter preprečiti, da bi se abesinsko vprašanje kar tako na lepem pokopalo.

Naj še omenimo, da je "junško" obnašanje italijanskih novinarjev, ki smo ga zgoraj omenili, vzbudilo veliko navdušenje in civilizirani in kulturni Italiji, obnem pa hude napade proti Zvezi narodov in posebno še proti Titulescuju, katerega fašistični tisk na nedopustne načine zmerin grozeč obnem z represalijami, ker se je drznil nazvati italijanske novinarje — ta cvet, ki ga fašistična kultura pošilja v svet — z divjaki.

